

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI

HOTĂRÂREA nr. 1519

din 5 septembrie 2024

Prin Nota nr. 4/13760/2024 din data de 05.09.2024 a Serviciului informatică și statistică judiciară au fost supuse analizei Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii implicațiile asupra principiului constituțional al independenței justiției ale demersurilor realizate de Ministerul Justiției în vederea înrolării echipamentelor IT din cadrul instanțelor judecătorești într-un domeniu administrat de minister, precum și măsurile ce pot fi dispuse.

În acest context, Secția pentru judecători constată că Ministerul Justiției a demarat un proces de înrolare a tuturor calculatoarelor din instanțele de judecată, inclusiv servere, și a conturilor judecătorilor în domeniul just.ro. Acest proces este operaționalizat deja în cazul laptopurilor predate instanțelor de către Ministerul Justiției pentru accesul la distanță prin VPN, precum și în cazul serverelor ECRIS, în procesul privind virtualizarea și centralizarea aplicațiilor specifice sistemului judiciar.

Până la această decizie, unilaterală, de centralizare a întregii infrastructuri IT din instanțe la nivelul Ministerului Justiției, nu a mai existat o situație similară care să creeze posibilitatea unui acces neîngrădit la informații din dosare din partea unei instituții din afara puterii judecătorești.

Dimpotrivă, anterior acestui demers, informațiile din sistemele informatice ECRIS erau stocate în mod descentralizat, existând baze de date distincte pentru fiecare instanță, nefiind așadar o arhitectură centralizată. De asemenea, echipamentele din cadrul instanțelor sunt, în unele situații, organizate centralizat, însă centralizarea se realizează la nivel de instanță sau instanță superioară, nicidecum la nivelul Ministerului Justiției.

Înrolarea echipamentelor și utilizatorilor într-un sistem centralizat gestionat din exteriorul autorității judecătorești reprezintă o vulnerabilitate în sine, accentuată de posibilitatea ca din

afara sistemului judiciar să poată fi accesate computerele utilizate de personalul din cadrul instanțelor.

O astfel de centralizare permite, din punct de vedere tehnic, controlul, manipularea sau accesarea neautorizată a informațiilor care circulă pe echipamentele înrolate în domeniul just.ro, din afara autorității judecătorești, fără un mecanism eficient de supraveghere din partea acestei autorități. Documentele în lucru sau informațiile din dosare ar putea fi accesate, copiate, modificate fără ca persoana responsabilă de dosar să știe și fără ca operațiunea de citire/modificare să poată fi identificată în mod direct, la nivelul instanței, ci doar cu concursul administratorului sistemului informatic, situat în afara autorității judecătorești.

Un astfel de sistem centralizat în afara autorității judecătorești creează cadrul care permite monitorizarea activităților, accesarea, copierea și modificarea fișierelor de pe orice computer din rețea fără ca autoritatea judecătorească să dețină infrastructura necesară pentru a interveni direct și eficient în vederea detectării și stopării unor astfel de activități.

Trebuie subliniat că echipamentele vizate de procesul de înrolare sunt utilizate pentru redactarea hotărârilor, iar pronunțarea acestora poate coincide cu momentul motivării, în materie civilă, în timp ce, în materie penală, regula este că pronunțarea poate avea loc doar împreună cu motivarea. Aceasta înseamnă că orice acces neautorizat la aceste sisteme înainte de pronunțare poate duce la încălcarea secretului deliberării. Menținerea secretului deliberării este esențială pentru asigurarea independenței judecătorilor, iar compromiterea acestuia poate submina încrederea publicului în sistemul de justiție.

În plus, într-un sistem centralizat, devine neclar cine poartă responsabilitatea legală în cazul unei breșe de securitate sau al unui acces neautorizat, în timp ce într-un sistem descentralizat instanțele sunt direct responsabile pentru gestionarea propriilor date, ceea ce facilitează identificarea și remedierea problemelor.

Prin urmare, este imperativ ca sistemele informatice utilizate de magistrați să fie protejate astfel încât să nu existe posibilitatea tehnică a unui acces neautorizat, din afara autorității judecătorești, și să rămână exclusiv sub controlul compartimentelor de informatică juridică înființate la nivelul instanțelor sau să se realizeze într-un mod centralizat, însă la nivelul autorității judecătorești.

Asigurarea unui astfel de control este crucială pentru a garanta că deliberările judiciare rămân confidențiale și pentru a preveni orice influențe externe care ar putea afecta desfășurarea corectă și echitabilă a actului de justiție.

În considerarea acestor aspecte, la data de 23 august 2024 Comisia nr. 3 judecători – Digitalizare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii a avut o intervenție fermă, hotărând

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

„Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”
(art. 133 alin.1 din Constituție, republicată)

suspendarea procesului de înrolare a calculatoarelor și serverelor din instanțele de judecată, precum și a conturilor judecătorilor în domeniul just.ro și revenirea la situația anterioară înrolării, pentru situațiile în care acest demers a fost deja început sau finalizat.

În acest sens, comisia de specialitate a Consiliului Superior al Magistraturii a reținut și faptul că modalitatea tehnică aflată în curs de implementare, care conduce la crearea unui sistem informatic centralizat în afara autorității judecătorești, conține premisele afectării principiului separării puterilor în stat și este de natură să afecteze percepția asupra independenței sistemului judiciar.

Toate aspectele constatate de comisia de specialitate au fost comunicate conducerilor curților de apel, tribunalelor, tribunalelor specializate și judecătoriilor, astfel încât acestea să emită deciziile corespunzătoare pentru punerea în aplicare a măsurii de suspendare a procesului de înrolare a calculatoarelor și serverelor din instanțele de judecată, precum și a conturilor judecătorilor în domeniul just.ro și revenirea la situația anterioară înrolării, pentru situațiile în care acest demers a fost deja început sau finalizat.

În pofida intervenției Consiliului, Ministerul Justiției a continuat în logica demersului deja inițiat, iar prin adresa nr. 7/56128/30.08.2024 directorul Direcției Tehnologie Informației din cadrul acestui minister a învederat conducerilor curților de apel, tribunalelor și judecătoriilor faptul că efectele adresei comunicate de Consiliul Superior al Magistraturii conduc la un sistem judiciar inefficient, complet nefuncțional și lipsit de credibilitate, respectiv cu riscuri operaționale latente și că, pe de altă parte, nu se justifică măsura suspendării unor aranjamente operaționale demarate sau finalizate.

Detaliindu-se aceste susțineri, s-a arătat, printre altele, că autoexcluderea din domeniul just.ro presupune suspendarea de îndată și a serviciilor esențiale, cum ar fi serviciul de corespondență electronică (atât pentru utilizator, cât și pentru instanță), serviciul de mediere al accesului remote (VPN) la infrastructura IT și de comunicații de date sau replicarea datelor pe portalul instanțelor de judecată.

Sub acest aspect, Secția pentru judecători constată că măsura de suspendare a înrolării echipamentelor IT din cadrul instanțelor judecătorești în domeniul just.ro era necesară pentru a temporiza propagarea unei configurări tehnice dispuse de către compartimentul de specialitate informatică din cadrul Ministerului Justiției, în mod direct, către specialiștii IT din cadrul instanțelor, fără un acord administrativ din partea instanțelor de judecată, ce avea drept consecință înrolarea echipamentelor într-o manieră agresivă și nejustificată.

Astfel, soluția VPN furnizată instanțelor a fost configurată în așa fel încât să blocheze echipamentele (laptopurile) în cazul în care acestea nu sunt înrolate în domeniu, iar utilizatorul

Tel: (+40)21-311.69.02
Fax: (+40)21-311.69.01

Website: www.csm1909.ro
Email: secretar_general@csm1909.ro

Calea Plevnei nr. 141B, sector 6,
cod poștal 060011

nu se autentifica cu credențialele de domeniu. Această măsură a condus în esență la înrolarea tuturor laptopurilor în domeniul just.ro.

Totodată, soluția de virtualizare necesită, pentru funcționarea în condiții optime, înrolarea echipamentului într-un domeniu, însă se poate folosi fără sincope un domeniu descentralizat, cum ar fi cel deja existent la nivelul instanței.

Așadar, față de demersul susținut de înrolare a echipamentelor în domeniul just.ro, fără un acord prealabil din partea instanțelor sau a Consiliului, s-a impus suspendarea de îndată a procesului de înrolare în domeniul just.ro a echipamentelor IT (desktop, laptop, server) din instanțele de judecată, precum și a conturilor judecătorilor, și revenirea la situația anterioară înrolării, pentru situațiile în care acest demers a fost deja început sau finalizat.

Mai mult, ca răspuns la circulara transmisă instanțelor judecătorești, prin adresa Ministerului Justiției nr. 1/56128/2024 din 28.08.2024, comunicată Consiliului Superior al Magistraturii, s-a menționat că în toate sistemele dezvoltate (DEN, ECRIS IV virtualizat, ECRIS V), ministerul gestionează strict acele componente de infrastructură critică, asociată unor riscuri de securitate, subliniindu-se că nu au drept de acces la soluțiile găzduite de aceasta. În același timp, s-a subliniat că orice formă de acces poate fi monitorizată și prevenită prin mecanisme specifice de jurnalizare și/sau alertare.

Cu toate acestea, așa cum rezultă din informările transmise de către instanțe, au existat deja intervenții din partea altor persoane din afara instanțelor judecătorești, fiind accesate atât serverele de virtualizare, cât și mașini virtuale de aplicații.

În privința acestui aspect, Secția pentru judecători apreciază că accesarea unui server de virtualizare de către o persoană neautorizată utilizând un cont de domeniu cu drepturi de administrator reprezintă un risc major pentru securitatea informațiilor și integritatea sistemului. Astfel, odată ce o persoană are acces la serverul de virtualizare prin intermediul unui cont de domeniu cu drepturi de administrare, aceasta poate accesa toate mașinile virtuale găzduite, inclusiv baze de date, fișiere cu date confidențiale și alte informații sensibile. Mai mult de atât, se poate efectua o copie a hard disk-ului mașinii virtuale direct de pe serverul gazdă, fără a fi afectată funcționarea mașinii virtuale, prin efectuarea unui backup live sau a unei clonări live. Soluțiile de backup specializate pentru mașini virtuale pot crea copii de siguranță ale mașinilor virtuale în timp ce acestea funcționează.

Prin urmare, fără nicio trasabilitate, accesându-se serverul de virtualizare, există posibilitatea tehnică de a accesa conținutul mașinii virtuale ce conține aplicația web ECRIS, iar în cadrul fișierelor aflate pe această mașină virtuală se regăsesc informații sensibile, cum ar fi conturile de acces la baza de date ECRIS, ce permit citirea, modificarea și ștergerea informațiilor din aplicația ECRIS.

În plus, persoana cu drepturi de administrator poate controla întregul mediu virtualizat, incluzând crearea, modificarea sau ștergerea mașinilor virtuale, ceea ce poate duce la întreruperi de serviciu sau pierderi de date.

Totodată, persoana neautorizată poate instala software malițios sau poate altera anumite componente de pe mașinile virtuale sau pe serverul gazdă, compromițând astfel întregul sistem.

Pentru toate motivele expuse, Secția pentru judecători constată că modalitatea tehnică aflată în curs de implementare, care conduce la crearea unui sistem informatic centralizat în afara autorității judecătorești, este de natură să afecteze independența sistemului judiciar, precum și principiul separației și echilibrului puterilor în stat.

După cum este unanim recunoscut, independența justiției este un concept complex, care nu se limitează la procesul deliberativ în urma căruia judecătorii adoptă soluțiile pe care le pronunță prin hotărârile judecătorești.

Dimpotrivă, acest principiu implică „o serie de garanții, cum ar fi: statutul magistraților (condițiile de acces, procedura de numire, garanții solide care să asigure transparența procedurilor prin care sunt numiți magistrații, promovarea și transferul, suspendarea și încetarea funcției), stabilitatea sau inamovibilitatea acestora, garanțiile financiare, independența administrativă a magistraților, precum și independența puterii judecătorești față de celelalte puteri în stat.” (Decizia Curții Constituționale nr. 873 din 25 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 433 din 28 iunie 2010).

În acest cadru, componenta referitoare la independența față de celelalte puteri în stat vizează excluderea oricărei interferențe neprevăzute de lege în legătură cu activitatea judiciară, iar exigențele pe care le implică respectarea acestui principiu sunt incompatibile cu riscurile pe care demersul Ministerului Justiției le creează pentru activitatea judiciară.

Atât din perspectiva protecției integrității documentelor, cât și a informațiilor gestionate de instanțe, acest demers creează vulnerabilități nepermise și în același timp poate genera aparența unei dependențe a autorității judecătorești față de Ministerul Justiției.

Ministerul Justiției este parte a puterii executive, iar centralizarea sistemelor informatice ale instanțelor la nivelul acestui minister ar putea genera percepția de influență asupra funcționării independente a instanțelor.

De altfel, la nivel european, ministerele care gestionează domeniul justiției nu dețin asemenea prerogative care să interfereze de o manieră nepermisă cu activitatea autorităților judecătorești, astfel încât să pericliteze independența acestora.

Edificatoare din perspectiva analizată sunt și luările de poziție ale Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE), exprimate prin avizele nr. 24/2021 și nr. 26/2023.

Astfel, în avizul nr. 24/2021 privind evoluția consiliilor judiciare și rolul acestora în cadrul sistemelor judiciare independente și imparțiale, CCJE a subliniat *„importanța tot mai mare a tehnologiei informației pentru viitorul sistemului judiciar și a recomandat ca, acolo unde există, consiliile judiciare să aibă un rol în acest domeniu pentru a proteja în mod adecvat independența sistemului judiciar și a se asigura calitatea activității judecătorilor în viitor”*.

Acest paragraf subliniază importanța tehnologiei informației pentru viitorul justiției și necesitatea implicării consiliilor judiciare în acest domeniu pentru a proteja independența judiciară și a asigura calitatea activității judecătorilor.

De asemenea, în avizul nr. 26/2023, CCJE a pus accent pe ideea că *„măsurile eficiente de securitate și protecție a datelor necesită o supraveghere eficientă și independentă a tehnologiei utilizate de autoritatea judecătorească, așa cum se întâmplă în general în societate. O astfel de supraveghere ar putea prezenta un risc semnificativ pentru independența sistemului judiciar dacă ar fi efectuată de un organism executiv sau de reglementare, cum ar fi o autoritate națională de supraveghere a protecției datelor, iar nu de un organism din cadrul sistemului judiciar”*.

Așadar, măsurile eficiente de securitate și protecție a datelor necesită o supraveghere independentă, iar implicarea unor organisme externe, precum executivul, reprezintă un risc pentru independența judiciară.

Mai mult, potrivit Declarației de la Roma din 14 iunie 2024 a Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare - Accesul la justiție, paragraful 9, consiliile judiciare trebuie să joace un rol activ, de coordonare, în evaluarea soluțiilor IT propuse pentru utilizare în cadrul sistemului judiciar. În același timp, consiliile judiciare trebuie să stabilească normele ce vizează utilizarea tehnologiilor digitale, inclusiv cele specifice AI.

În contextul prezentat, în care există și dovezi privind accesări ale serverelor de aplicații din partea unor persoane neautorizate din afara autorității judecătorești, Secția pentru judecători apreciază că sunt necesare măsuri imediate care să înlăture vulnerabilitățile privind independența justiției, după cum urmează:

- încetarea procesului de înrolare a calculatoarelor și serverelor din instanțele judecătorești în domeniul administrat de Ministerul Justiției – just.ro. În cazul în care demersul a fost deja început sau finalizat, se va reveni la situația anterioară înrolării;

- reconfigurarea serverelor ECRIS fără a fi în relație de dependență cu domeniul just.ro. În cazul în care Ministerul Justiției nu asigură posibilitatea tehnică de configurare a serverelor în acest mod până la data de 01.10.2024, se va reveni la situația anterioară virtualizării, respectiv pe echipamente fizice existente, urmând a se relua procesul de virtualizare doar după ce este posibilă parcurgerea acestui proces în condițiile amintite anterior;

- configurarea și actualizarea soluțiilor informatice puse la dispoziția instanțelor, de către instanțe și minister, în așa fel încât funcționalitățile acestora să nu fie afectate prin măsurile de a lit. a și lit. b;

- monitorizarea zilnică de către instanțele judecătorești a accesului în echipamentele informatice pentru identificarea oricărui acces neautorizat, până la înlăturarea oricărei dependențe de domeniul just.ro.

Pe de altă parte, demersurile tehnice care urmăresc centralizarea echipamentelor instanțelor și stocarea datelor în mod centralizat în afara autorității judecătorești, cu justificarea necesității implementării unor mecanisme de finanțare, nu pot sub nicio formă prevala asupra garanțiilor de independență a justiției, pilon fundamental al statului de drept și principiu esențial promovat chiar de către instituțiile care asigură finanțarea unor astfel de proiecte.

În acest sens, eventuale justificări rezultând din condiționalități ale mecanismelor de finanțare a diferitelor componente ale sistemului informatic al autorității judecătorești nu ar putea să ignore ordinea de drept statuată de reglementarea constituțională, în cadrul căreia garanțiile pentru independența justiției, precum și separația puterilor în stat ocupă un loc esențial.

Însăși digitalizarea sistemului judiciar, ca finalitate a mecanismelor de finanțare în discuție, are ca scop eficientizarea activității autorității judecătorești și consolidarea independenței acesteia, astfel încât să-și poată îndeplini rolul esențial de pilon al statului de drept.

Prin urmare, niciun mecanism de finanțare nu ar putea fi invocat ca pretext pentru acțiuni care să nesocotească independența justiției.

Orice condiționalitate în acest sens trebuie convertită și adaptată exigențelor statului de drept, context în care în întâmpinarea unor eventuale impedimente invocate de Ministerul Justiției, Secția pentru judecatori apreciază că, în baza principiului cooperării loiale, se impune demararea procesului de transfer către Consiliul Superior al Magistraturii al tuturor atribuțiilor ce îi revin ministerului în domeniul IT vizând instanțele judecătorești.

Un astfel de proces reprezintă nu doar o măsură de conformare cu standardele europene, ci și un pas necesar pentru asigurarea unei justiții independente și eficiente, răspunzând în același timp atât necesității modernizării sistemului judiciar, cât și imperativului consolidării garanțiilor de independență a justiției.

Din această perspectivă, poate fi avută în vedere și concepția asupra digitalizării promovată în cadrul Ministerului Public. Toate procesele de informatizare a activității parchetelor sunt gestionate în cadrul acestei entități, fără vreo ingerință din partea Ministerului Justiției. Or, dacă acest lucru se întâmplă, în mod firesc, chiar în condițiile în care, potrivit Constituției, procurorii își

desfășoară activitatea sub autoritatea ministrului Justiției, este cu atât mai evidentă necesitatea unei abordări similare în privința informatizării activității instanțelor judecătorești.

Alături de conformarea la exigențele principiului independenței justiției, gestionarea exclusiv în cadrul autorității judecătorești a tuturor componentelor sistemelor informatice ar crea premisele pentru dezvoltarea acestora în acord cu nevoile reale ale sistemului judiciar.

Sub acest aspect, este evident că nevoile pe care le implică eficientizarea activității autorității judecătorești, inclusiv din perspectiva digitalizării, sunt cel mai bine înțelese de către exponenții acestei autorități și tot aceștia sunt în măsură să identifice soluțiile optime care pot fi implementate.

Astfel, modul actual de gestionare a procesului de digitalizare a instanțelor, coordonat de Ministerul Justiției, prezintă probleme legate atât de independența justiției, după cum s-a arătat, cât și de eficiența funcționării instanțelor.

În privința celui de-al doilea aspect arătăm că Ministerul gestionează resursele IT atât pentru propria instituție, cât și pentru celelalte autorități și instituții pe care le are în gestiune. Această arhitectură conduce la slăbirea eforturilor de digitalizare dedicate instanțelor, nevoile specifice ale autorității judecătorești nefiind pe deplin înțelese.

Astfel, nu au fost efectuate demersuri tehnice la momentele oportune, deși existau cerințe legislative și nevoi clare pentru îmbunătățirea fluxurilor de lucru.

De exemplu, cererile de executare silită, care reprezintă un procent important din dosarele în materie civilă de competența judecătorilor, nu au beneficiat de soluții tehnice de optimizare, deși acestea ar putea fi ușor standardizate. În același timp, deși un număr semnificativ din dosarele în materie civilă de competența aceluiași instanțe au ca obiect procedura specială a cererii de valoare redusă, existentă încă de la intrarea în vigoare a prezentului cod de procedură civilă, nu s-a pus la dispoziție niciun instrument informatic pentru transmiterea online a acestor formulare și facilitarea redactării considerentelor în aceste litigii. De asemenea, în privința semnăturii electronice, nu s-au făcut progrese pentru ca sistemele informatice să recunoască automat documentele semnate electronic, determinând instanțele să folosească soluții externe pentru verificare. În plus, deși legislația impune comunicarea hotărârilor prin email și semnate electronic, nu au fost implementate soluții tehnice pentru a fluidiza acest proces. Solicitățile și propunerile Consiliului Superior al Magistraturii și ale instanțelor pentru modificarea aplicațiilor ECRIS au fost ignorate, neexistând un progres semnificativ în implementarea cerințelor de digitalizare.

Sub acest aspect, a fost necesară dezvoltarea de către instanțe și Consiliu a unor soluții informatice care să acopere carențele tehnice ce au fost evidențiate pe parcursul desfășurării activității.

Edificatoare în acest sens sunt demersurile realizate până în prezent în cadrul autorității judecătorești care s-au concretizat în elaborarea și implementarea unor soluții informatice, deosebit de utile în activitatea instanțelor. Aceste proiecte au fost derulate fie exclusiv cu resurse proprii, fie prin fonduri europene.

Printre proiectele dezvoltate cu resurse proprii, implementate la nivel național, se regăsesc aplicația statistică națională STATIS, portalul de jurisprudență rejust.ro, dosarul electronic rejust.ro, ReJust Desktop, TEXT (text.rejust.ro) sau registratura.rejust.ro.

Aceste aplicații contribuie la eficientizarea și digitalizarea actului de justiție, prin automatizarea unor procese precum gestionarea dosarelor în bloc, generarea documentelor pe bază de machete în cazul dosarelor repetitive și încărcarea documentelor, prelucrarea textelor din documente scanate și îmbinarea lor automată pentru a facilita redactarea considerentelor. Aplicațiile create conduc la o gestionare mai rapidă a cererilor depuse de cetățeni și avocați, fiind creat un portal unic național pentru depunerea cererilor și plata taxelor de timbru. Toate aplicațiile create reduc sarcinile manuale și riscul de erori. În plus, acestea permit monitorizarea eficientă a activităților instanțelor, contribuind la creșterea eficienței și rapidității soluționării cauzelor.

Suplimentar, aceste aplicații sunt recunoscute la nivel internațional, fiind menționate în documente și rapoarte ale Uniunii Europene, precum Tabloul de bord privind justiția în Uniunea Europeană (Justice Scoreboard) și Raportul privind statul de drept în Uniunea Europeană (Rule of Law). De asemenea, soluțiile informatice sunt prezentate de autorități în cadrul procedurilor de monitorizare ale organizațiilor internaționale, cum ar fi Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Concluziile menționate în aceste analize confirmă acceptarea și consacrarea pe plan global ca modele de bune practici în digitalizarea sistemului judiciar.

În cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene și implementate de Consiliul Superior al Magistraturii, au fost dezvoltate aplicații avansate precum CSMApp, OptimApp și MindApp, care integrează funcții esențiale pentru eficiența activității instanțelor. Aceste soluții digitale contribuie la asigurarea transparenței decizionale, gestionarea carierei judecătorilor, facilitarea desfășurării concursurilor pentru admiterea la Institutul Național al Magistraturii, promovarea în funcții de execuție sau numirea în funcții de conducere, centralizarea corespondenței cu instanțele, managementul administrativ al acestora, precum și testarea, evaluarea și asistența psihologică a judecătorilor, oferindu-le totodată sesiuni de dezvoltare profesională.

Toate acestea reprezintă argumente care întăresc nevoia transferului către Consiliul Superior al Magistraturii al tuturor atribuțiilor ce revin în domeniul IT vizând instanțele judecătorești, în condițiile în care procesul de digitalizare necesită expertiză tehnică și managerială specifică, care poate fi mai bine asigurată de Consiliu, acesta având în componență

reprezentanți ai instanțelor, fiind așadar în contact nemijlocit cu nevoile identificate de acestea.

În plus, așa cum s-a arătat, transferul competențelor către Consiliu se impune pentru asigurarea independenței justiției. Ministerul Justiției este parte a puterii executive, iar implicarea sa directă în procesele de digitalizare ar putea genera conflicte de interese sau percepții de influență excesivă asupra funcționării independente a instanțelor.

Trebuie menționat că, până în prezent, competența a revenit Ministerului întrucât posibilitatea de generare a unui astfel de conflict era una minimă, având în vedere că soluțiile informatice nu erau centralizate și nu exista posibilitatea tehnică de a accesa datele produse de către instanțe.

Cu toate acestea, în prezent, toate soluțiile informatice urmează să fie dezvoltate în mod centralizat, astfel că se impune regândirea arhitecturii IT din sistemul judiciar, tocmai pentru a garanta funcționarea independentă a instanțelor, situația actuală în care bazele de date sunt virtualizate în servere gestionate de către Minister fiind de natură să afecteze acest principiu.

Față de cele mai sus reținute, în temeiul prevederilor art. 23 și art. 41 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 305/2022 privind Consiliul Superior al Magistraturii, prin vot direct și secret, cu unanimitatea voturilor valabil exprimate,

SECȚIA PENTRU JUDECĂTORI A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII

HOTĂRĂȘTE:

Art. I - În exercitarea atribuției constituționale de a veghea la respectarea independenței justiției, constată că prin înrolarea calculatoarelor și serverelor din instanțele judecătorești în domeniul just.ro, gestionat de către Ministerul Justiției, se creează o vulnerabilitate de natură să afecteze independența justiției.

Art. II - Pentru înlăturarea vulnerabilității privind independența justiției menționate la art. I, trebuie luate următoarele măsuri de natură tehnică:

a. încetarea procesului de înrolare a calculatoarelor și serverelor din instanțele judecătorești în domeniul administrat de Ministerul Justiției – just.ro. În cazul în care demersul a fost deja început sau finalizat, se va reveni la situația anterioară înrolării;

b. reconfigurarea serverelor ECRIS fără a fi în relație de dependență cu domeniul just.ro. În cazul în care Ministerul Justiției nu asigură posibilitatea tehnică de configurare a serverelor în acest mod până la data de 01.10.2024, se va reveni la situația anterioară virtualizării, respectiv pe echipamente fizice existente, urmând a se relua procesul de virtualizare doar după ce este posibilă parcurgerea acestui proces în condițiile amintite anterior;

c. configurarea și actualizarea soluțiilor informatice puse la dispoziția instanțelor, de către instanțe și minister, în așa fel încât funcționalitățile acestora să nu fie afectate prin măsurile de a lit. a și lit. b;

d. monitorizarea zilnică de către instanțele judecătorești a accesului în echipamentele informatice pentru identificarea oricărui acces neautorizat, până la înlăturarea oricărei dependențe de domeniul just.ro.

Art. III - Demersurile tehnice care urmăresc centralizarea echipamentelor instanțelor și stocarea datelor în mod centralizat în afara autorității judecătorești, cu justificarea necesității implementării unor mecanisme de finanțare, nu pot sub nicio formă prevala asupra garanțiilor de independență a justiției, pilon fundamental al statului de drept și principiu esențial promovat chiar de către instituțiile care asigură finanțarea unor astfel de proiecte.

Art. IV - În baza principiului cooperării loiale, solicită Ministerului Justiției să demareze procesul de transfer către Consiliul Superior al Magistraturii al tuturor atribuțiilor ce îi revin în domeniul IT vizând instanțele judecătorești, apreciind că acest proces reprezintă nu doar o măsură de conformare cu standardele europene, ci și un pas necesar pentru asigurarea unei justiții independente și eficiente.

Art. V - Prezenta hotărâre se comunică instanțelor judecătorești și Ministerului Justiției.

Art. VI - Dată în București, la data de 5 septembrie 2024.

Judecător Denisa-Angelica STĂNIȘOR
Președintele Consiliului Superior al Magistraturii

